The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 216 — CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 9. NOVEMBRA — THURSDAY, NOVEMBER 9, 1933. — LETNIK (VOL.) XLII

Sovjetski diplomat v Ameriki - Vladne premembe v Italiji

SOVJETSKI KOMISAR LITVINOV PRISPEL NA RAZGOVOR Z ROOSEVELTOM. — S TEM SE KONČA ŠESTNAJSTLETNA DOBA, KO STE OBE DEŽELI ŽIVELI LOČENO DRUGA OD DRUGE. — AMERIKA UTEGNE S TEM ZBLIŽANJEM ZNATNO PRIDOBITI.

Washington, D. C. — V torek je prispel s parnikom Berengaria v New York sovjetski komisar za zunanje zadeve, Maksim Litvinov. V pristanišču ga je v imenu predsednika Roosevelta sprejel in pozdravil načelnik zapiskov v državnem departmentu, J. C. Dunn, nakar se je Litvinov zopet vkrcal na mali parnik Manhattan, ki ga je prepeljal v Jersey City, od tam pa je odpotoval z vlakom proti Washingtonu na konferenco z Rooseveltom.

S prihodom tega sovjetskega diplomata je končana dolga doba šestnajstih let, med katero ste dve deželi, kateri se štejete med največje na svetu, živeli popolnoma ločeno druga od druge. Njuni nazori se niso mogli spraviti v sklad: Boljševiška Rusija, v kateri je posameznik ničla, kjer je edino celotna država nekaj, kar šteje, in vse, kar diha, obstoja edino v ta namen, da služi državi; nihče bolj, nihče manj, vse enako. Na drugi strani pa individualistična Amerika, kjer je mišljenje ravno nasprotno; kjer je država postavljena, da služi posameznikom in pomaga privatnemu kapitalu. Ta dva nasprotna svetova sta se končno znašla in si podala roko. Ne more pa se reči, da sta se sešla, ker sta občutila prijateljstvo drug z drugim. Sešla sta se iz potrebe, ker čutita, da potrebujeta drug drugega; trezni biznes ju je združil.

Predsednik Roosevelt je napravil izredno pametno potezo, ko je nedavno priporočal, da se konča to nenaravno razmerje med tema dvema deželama, in sicer iz gmotnih ozirov. Dasi se je trgovina med obema deželama vodila tudi tekom časa, ko ni bilo med vladama diplomatskih odnošajev, vendar je lahko razumljivo, da ni mogla biti tako živahna, kakor bi bila, ako bi stala pod pokroviteljstvom vlade. Rusija pa je med tem sklepala trgovske zveze z drugimi državami, ki ji niso kazale tako nasprotnega lica. Vse to je v veliki meri škodilo ameriški trgovini. Rusija je namreč izredno dobra odjemalka. Dasi se je tekom njene zadnje petletke industrija znatno razvila, vendar še zdaleka ni taka, da bi mogla kriti domače potrebe. Industrijska dežela Amerika bo imela zdaj važno nalogo, da bo zalagala Rusijo z raznimi stroji, kar bo utegnilo v veliki meri pripomoči k odpravi brezposelnosti v tej deželi.

Važnost trenotka, ko se obnavljajo stiki med Rusijo in Ameriko, je izrazil Litvinov sam. Ko je namreč stopil na ameriška tla, je nagovoril zbrane časnikarje: "Zavedam se svoje časti, da sem prvi uradni zastopnik, ki prinaša pozdrave ameriškemu ljudstvu od prebivalstva Sovjetske Unije. Obe deželi ste spoznali, kako nesmiselna situacija je vladala med njima zadnjih šestnajst let, in vsakdo se zdaj zaveda, da ni nobeni stranki prinesla nič dobrega in da bo tem boljše za oboje, čimprej se jo spravi v pozabljenost.

LJUBOSUMEN MUSSOLINI

General Balbo, ki si je pridobil veliko slavo, poslan v službo v severni Afriki.

—o—

Rim, Italija. — Mussolini ne more prenesti, ako je v Italiji poleg njega še kdo drugi daležen kake večje časti. Takoj ga prevzame strah, da bi njegova svetla zvezda utegnila potemneti in da bi ga ljudstvo morebiti ne pozabilo, ali pa se celo ne oklenilo koga drugega. Ako opazi kako tako nevarnost, jo brezobzirno nemudoma odstrani.

Italijanski zračni minister Balbo si je pridobil veliko simpatije od strani italijanskega ljudstva. Posebno pa je prišla do viška njegova slava, ko je nedavno s 24 vojaškimi aeroplani napravil polet v Ameriko. Pravi kraljevski sprejem mu je bil prirejen, ko se je povrnil s svojo armado domov. Vse italijansko časopisje ga je proslavljalo. Vse mu je pelo slavo.

To je Mussolinija zbodlo v oči in sklenil je končati proslavljanje, ki ni namenjeno njemu. Kakor bi bil odrezal, je nekega dne časopisje prenehalo pisati o Balbu; Mussolini ima namreč časopisje pod kontrolo in kar on dovoli, to smejo listi pisati. To še ni bilo dovolj. Pretekli ponedeljek je izdal ukaz, da bo sam prevzel urad zračnega ministra in je s tem Balboa odstavil. Obenem pa ga je imenoval governerjem libijske kolonije v severni Afriki. Tam bo daleč od doma in mu ne bo več nevaren.

—o—

JUNAŠKI ČIN DEKLETA

Chicago, Ill.—Nad vse junaški poizkus, ki pa je ostal žalibog brezuspešen, je napravila pretekli ponedeljek Miss Madi Bacon, 2333 Cleveland ave. Dekle, ki je učiteljica plavanja in glasbe, se je pripeljala z avtomobilom mimo lagune v Lincoln parku, ko je zapazila nekega moškega, da je oblečen skočil v vodo. Očividno je bilo, da je skušal izvršiti samoumor. Miss Bacon se ni niti trenotek pomišljala. Stopila je iz avtomobila, vrgla s sebe vrhnjo obleko in skočila za potapljajočim se. Zgrabila ga je in privlekla do obrežja, toda zaradi polzkih tal ob obrežju se je zaman trudila, da bi ga zvlekla na suho. Njena prijateljica je med tem poklicala policijo na pomoč, ki je sicer dobila moškega iz vode, toda bilo je že prepozno.

—o—

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

IN UMRLA JE...

V torek, dne 7. novembra 1933, je izdihnila za vedno dražestna in ljubljena hčerka "PROHIBICIJA", katero je pred 13. leti spravil v življenje znani Volstead s svojo zakonsko predlogo.

Ubili so jo glasovi pametnih ameriških volilcev, kar bi morali že davno storiti.

Po njej noben pameten človek ne toči solz. Zdaj si bodo ljudje zopet lahko javno privoščili kozarec piva ali vina, ne da bi bilo treba zato "kršiti" postavo.

DRUGA DRUGO SVARITE

Sovražni odnošaji med Rusijo in Japonsko.

—o—

Moskva, Rusija. — Na predvečer proslav 16. obletnice izbruha ruske revolucije, pretekli ponedeljek, je predsednik sveta komisarjev pri nekem govoru izrazil ostro svarilo Japonski, naj drži svoje roke proč od sovjetskega ozemlja. To se je nanašalo na poročila, da je Japonska poslala svoje vojne aeroplane preko meje v Sibirijo. — Isti dan pa je v Tokio zunanji minister enako ostro posvaril Rusijo, naj preneha z mobiliziranjem svojih čet v Sibiriji.

—o—

GRČIJA SE NE MENI ZA AMERIŠKI PROTEST

Atene, Grčija. — Korak Amerike, ko je preklicala ekstradicijsko pogodbo z Grčijo, ni dosegel pričakovanega uspeha. Namesto, da bi napravil Grčijo bolj voljno, da izroči Insulla, jo je napravil še bolj trdovratno. Neki list trdi, da grško sodišče svoje razsodbe ne bo izpremenilo, da bi se postavilo proti Insullu.

—o—

ZASMEHOVANJE AMERIŠKE ZASTAVE

Havana, Kuba. — Iz uradnih in iz neuradnih krogov se skuša opravičiti čin, ki ga je pretekli ponedeljek izvršil neki vodja dijakov, Rubio Padilla. Fant se je odpeljal kot član kubanske delegacije na vseameriško konferenco v Montevideo. Predno pa je stopil v aeroplan, je zgrabil ameriško zastavo in si z njo obrisal roke. Oblasti se opravičujejo, da imenovani ni imel namena, žaliti Ameriko kot tako, marveč je pokazal s svojim činom le svojo mržnjo napram Wellesu, ameriškemu poslaniku na Kubi.

—o—

VZTRAJNOST DAVČNEGA KOLEKTORJA

Pariz, Francija. — Neki Edmund Egasse bo moral prej poravnati svoje davke, predno mu bo dovoljeno "mirno" umreti. Mož je obsojen na smrt zaradi nekega umora. Davčni kolektor ga je dolgo iskal, dokler ga ni izsledil v smrtni celici, in pozval ga je, da mora priti pred sodišče, ker ni poravnal svojih davkov. Tako ima revež še pred smrtjo skrbi.

KRIŽEM SVETA

— **Manila, Filipini.** — Zbornica je odobrila zakonski predlog, po katerem se dovoljuje ženskam volilna pravica. Pogoji za nje bodo isti kakor pri moških, namreč, da bodo morale biti stare najmanj 21 let in da morajo imeti lastnine za najmanj $250.

— **Madrid, Španija.** — V torek se je tukaj otvorilo mednarodno zborovanje časnikarjev, pri katerem so navzoči zastopniki iz 28 različnih držav.

—o—

SLOVENSKI POSETNIKI RAZSTAVE

Začetkom tega tedna so nas obiskali:: Družina Mr. in Mrs. Jerry Pirkovč iz Indiane in Mr. in Mrs. Joseph Tichar, kot novoporočenca. Mr. Tichar je znani slovenski mesar in grocerist iz West Allisa, Wis., nevesta pa iz Clevelanda, O., hčerka znane slovenske družine Jančar v Newburgu, kjer se je tudi vršila poroka. Med medenim potovanjem sta si ogledala tudi svetovno razstavo in se sedaj vračata na ženinov dom v West Allis. Novemu paru želimo obilo blagoslova in sreče v novem stanu!

—o—

STAVKA V DETROITU KONČANA

Detroit, Mich. — Stavka pri kateri je bilo udeleženih okrog 5000 delovnih moči skozi zadnjih šest tednov, se je v ponedeljek končala. Večina večjih avtomobilskih družb je pristala na zahteve unije izdelovalcev delovnega orodja in modelov, na kar so se stavkarji vrnili na delo. Zahteve stavkarjev so bile, da družbe priznajo uslužbencem pravico do kolektivnega pogajanja z delodajalci, kakor določajo točke v NRA avtomobilskem kodeksu. Avtomobilska industrija je ves čas do zdaj poslovala po sistemu odprtih delavnic.

—o—

DEKLICI GROZE Z UGRABITVIJO

Iowa City, Ia. — Dijakinja na tukajšnji univerzi Marg. Hise iz West Liberty je prejela dve pismi, v katerih jo neki neznanec sili, naj dobi od svojega očeta, ki je bogat založnik knjig, znesek $10,000 za svojo odkupnino. Ko je koncem oktobra prejela prvo pismo, je menila, da si je nekdo privoščil le šalo, in se ni menila zanj. Pretekli teden pa je prišlo drugo pismo, v kateri so ji neznanci javili, da je stalno opazovana. Dobila je med tem tudi več telefonskih klicev. Policija je zdaj zastražila poslopje, v katerem dekle stanuje.

DELNO PLAČILO ANGLIJE

15. decembra bo plačala le drobec svojega dolga.

—o—

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je v torek objavil, da bo Amerika sprejela od Anglije ponudenih sedem in pol milijona dolarjev, katere namerava ta plačati 15. decembra kot delno odplačilo svojega obroka na vojne dolgove, ki je plačljiv omenjeni dan. Sicer znaša obrok celih 117 milijonov, vendar se z ozirom na današnje razmere smatra gori omenjeni znesek kot zadovoljiv. Angleška vlada je podala istočasno izjavo, da vojne dolgove še vedno priznava.

—o—

EVROPA V STRAHU PRED NOVO VOJNO

Chicago, Ill. — Neki uradnik v Ligi narodov je imel pretekli ponedeljek pri nekem zborovanju govor, v katerem je izjavil, da stoji Evropa pod večnim strahom pred novo svetovno vojno; zlasti se je ta strah še povečal, odkar so se poostrili odnošaji z Nemčijo. Ljudstvo se vprašuje, ali bo zdaj, ko depresija malo ponehuje, vrženo zopet v nove strahote in se mu bodo naložila na rame nova bremena za novo oboroževanje. Tudi ne ve, ali naj bi svoje fante dalo vežbati za dobre vojake, ali jih poslalo v Brazilijo, da jih odtegnejo novi vojni.

—o—

KITAJSKA PRIZNA MANDŽUKUO

Šangaj, Kitajska. — V mestu Peiping so se v ponedeljek otvorila pogajanja med Japonsko in Kitajsko, katerih končni uspeh bo brškone priznanje nove države Mandžukuo od strani kitajske vlade. Pogajanja imajo predvsem namen, da upostavijo reden poštni, železniški in zračni promet med Kitajsko in Mandžukuo. Kakor pa govore kitajski listi, so se že pričela neuradna pogajanja, da se upostavijo diplomatski odnošaji med obema vladama; ta pogajanja da so že tako daleč napredovala, da je k njih zaključku potreben le še uraden pečat Japonske.

Iz Jugoslavije.

KAKO JE DIVJALA PRI ZADNJIH POVODNJIH VODA, KI JE ODNAŠALA RODOVITNO ZEMLJO IN PODIRALA STOLETNA DREVESA. — NESREČE PREGANJAJO NAŠE ROJAKE. — SMRTNA KOSA. — VESTI IN NOVICE.

Rateče pri Škofji Loki

Rateče, 17. okt. — Pod vasjo teče Sora. Ta sicer pohlevna reka je že 23. septembra zdivjala in divja še kar naprej, za seboj pa pušča strašna opustošenja. Izbrala si je novo strugo. Sredi rodovitnih travnikov in gozdov, kjer so prej kmetje dobivali mnogo krme za živino, steljo in drva za dom in prodajo, se sedaj vali ogromna množina umazane vode. Uničene je na tisoče in tisoče kv. metrov rodovitne zemlje. Kdor je prej poznal ta predel, se sedaj lahko na lastne oči prepriča, kaj je voda naredila iz njega. — Gozdovi z močnim drevjem so izginili, na njihovem mestu pa stoje goli štori in kamenje. Vse to je uničila voda v nekaj urah. Dne 9. okt. je znova prihrumela velika množina vode in zalila ves prod, naredila pa ni občutne škode, ker je hitro upadla. — V tretje gre rado, pravi ljudski pregovor. Dne 13. oktobra proti poldnevu je začela Sora vidno naraščati in je zvečer dosegla rekord vseh povodnji zadnjih sedem let. Silna moč zdivjane vode je bobnela pod vasjo, trume ljudi so hodile gledat strahovito razdiralno delo elementarne sile. Mogočna drevesa, ki so kljubovala že sto let močnim viharjem, so se s strašnim pokom rušila in padala v divje valove. Tako je uničeno vse, kar je ostalo od zadnje povodnji. Sora teče sedaj tik pod vasjo in je nevarnost, da začne izpodjedati breg. Sredi struge stoji še majhen kos gozda, katerega izpodjeda voda od obeh strani, in bo tudi ta zadnji ostanek rodovitne zemlje kmalu izginil.

—o—

Z drevesa je padel in se ubil

Kranj, 19. okt. — Včeraj popoldne med 2. in 3. uro se je podal 28letni posestnikov sin Franc Eržen, vulgo Jurgovčev iz Zg. Zabukovja pod Sv. Joštom v domač kostanj, da bi naklatil nekaj zrelega sadeža. Splezal je vrh drevesa in je najbrže z obema rokama mlatil s prekljo po vejah. Pri tem delu je zgubil ravnotežje in omahnil z visokega starega kostanja v globino. Najbrže je že med padcem zadel ob kako deblo in je glavne poškodbe dobil že na drevesu, ker se na travnatih tleh ni mogel tako močno pobiti po glavi. Nadalje si je zlomil tilnik in obe roki. Domači, ki so prihiteli nesrečnemu mladeniču na pomoč, mu niso mogli nič več pomagati. — Poklicali so zdravnika, ki pa se je že med potjo vrnil, ker je Eržen že med tem časom že podlegel poškodbam.

—o—

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Alojzija Černet, stara 72 let. — V celjski bolnici je umrl Iv. Marzidovšek, rudar iz Zabukovce, star 61 let. — V Celju je umrl Anton Rajh, krojaški mojster, star 51 let. — V Počehovi pri Mariboru je umrla Kristina Poljanc, posestnica, stara 31 let

—o—

Jagode zorijo

Ljubomir Dimitrovič, medičar v Celju, je v Gruščah pri Dramljah nabral v sredo 18. oktobra šopek zrelih rudečih jagod. — Redek primer pozne jeseni.

—o—

Smrtna nesreča

Pod neki zasebni avto je v Ljubljani padel 21letni kmetiški fant Peter Pustavrh s Črnega vrha 95, ki je dobil tako resne poškodbe po glavi, da je istim podlegel pri prevozu v bolnico.

—o—

Nesrečen padec

Pri popravljanju neke spominske plošče v Ljubljani je padel z lestve 48letni zidar Mihael Štefanič iz Bizovika. Priletel je na cestni tlak tako nesrečno, da so nezavestnega in hudo poškodovanega spravili v bolnico.

—o—

Na vrvi je končal

V Bistrici pri Limbušu se je obesil posestnik Alojz Lipnik, katerega je našla njegova žena, ki je poskušala ga zopet obuditi k življenju, pa se ji ni posrečilo.

—o—

Sava ga je pogoltnila

Ko se je nedavno nekega toplega popoldneva hladil v Savi pod Šmarno goro 38letni Jakob Lister iz Ljubljane, je zašel v globoko vodo, in ker ni bil vajen plavanja, je utonil.

—o—

Dobra glava

France Pretner v Čirčičah pri Kranju na Gorenjskem je sam sestavil brezmotorno letalo, čegar krila se razpenjajo v dolžino 34 čevljev. Popolnoma sam je izdelal tudi vsa železna in lesna dela. Lahko je ponosen na svoje delo.

—o—

S kolesa je padla

Služkinja Ema Grabičeva v Šmarju pri Jelšah je tako nesrečno padla s kolesa, da si je zlomila več reber in so jo morali prepeljati v celjsko bolnico

—o—

Ustreljen na cesti

Pri Sv. Andražu v Slov. goricah se je zgodil zagoneten zločin, ki je močno razburil vso okolico. Neke noči pred kratkim so počili pred hišo nekega posestnika štirje streli, ki so se slišali celo v vas Slavščino. Vaščani so prihiteli v smeri, odkoder so slišali strele in našli na cesti 28letnega dninarja Antona Kovačeca že umirajočega. Pripravili so se hitro, da ga odpeljejo v bolnico, pa je umrl, preden so ga položili na voz. Pri raztelesenju so ugotovili, da je imel štiri krogle v telesu. — Orožniki so zaprli nekega osumljenca.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Še o Slovenskih spomenikih v Ameriki

V včerajšnji številki smo na kratko omenili tri najpomembnejše spomenike slovenskega dela v Ameriki. Danes pa si oglejmo nekoliko od bližje enega izmed teh spomenikov, namreč slovenski tisk v Ameriki.

Prvi slovenski časopis v Ameriki je bil list "Amerikanski Slovenec". Izhajati je začel leta 1891. Njegova zgodovina je podrobneje opisana v Spominski knjigi, izdani ob 40letnici tega časopisa. To Spominsko knjigo bi radi zgodovinske važnosti zgodovine amer. slovenstva morala imeti vsaka slovenska zavedna družina. Dobi se lahko od Knjigarne Amer. Slovenca in stane 75c.

"Amerikanski Slovenec" je bil prvi tiskovni glasnik med Slovenci v tej zemlji. Ta list izhaja že nad 42 let in prehaja v svoje 43. leto obstanka. To je doba, ki se je ne da prezreti in je vredna vsega upoštevanja. V tej dobi se je med nami ameriškimi Slovenci marsikaj porodilo in marsikaj padlo in izginilo. List "Amerikanski Slovenec" je sodeloval pri vsem, kar je bilo dobro in v blagobit njegovih rojakov v tej širni zemlji. Mnogi so se marsikaj naučili iz njegovih kolon. Premnogim je bil učitelj, buditelj in vodnik. Njegovih starih prijateljev in znancev je še lepa armada po Ameriki. Z veseljem se ga spominjajo od leta do leta in mu ponovno in ponovno zagotavljajo svojo zvestobo. "Amerikanski Slovenec" je ponosen na te svoje zveste stare prijatelje. Hvaležen jim je za njihovo iskreno slovensko prijateljstvo in zvestobo.

Življenje ameriških Slovencev tekom zadnjih 50 let je dokaj zanimivo in pestro. Polno je neke svoje vrste romantike onega tipa, ki jo najdemo v razmahih in razvojih takozvanih "self-made" mož. Da, vsi ameriški Slovenci smo s svojimi uspehi, kolikor smo jih dosegli in jih imamo pokazati na svojih raznih poljih, en sam "self-made" mož.

Slovenci smo majhen narod. Vseh skupaj nas najbrže še dva milijona ni. Od teh se je, kolikor se da verjeti tozadevni statistiki, izselilo v Ameriko do nekaj nad 200.000. Razkropili smo se vse vprek od Atlantika do Pacifika, od peščene Mehike tja gori v širne kanadske planjave. Kamorkoli smo prišli, smo prišli praznih rok, brez vsakih posebnih sredstev. Vse, kar smo imeli, so bila naša priprosta, a poštena in verna slovenska srca in pa na naše pridne slovenske žuljave roke. To je bilo vse naše bogastvo, ki se je v praksi izkazalo kot najbolje bogastvo.

Danes, po 50 letih tega ogromnega dela, najdemo sijajno razvite slovenske naselbine. V njih najdemo krasne slovenske cerkve, ki so v ponos celo Amerikancem. Najdemo krasne slovenske dvorane in domove. Najdemo sijajno razvite slovenske podporne organizacije in društva, slovenske posojilnice in hranilnice in še marsikaj drugega. Na rokah ni statistike, ki bi pokazala približno vrednost lastnine ameriških Slovencev. To omenjamo le zato, da bi pokazali, kako smo se ameriški priseljenci v tej deželi tudi gospodarsko gibali. V tem bi videli odsev slovenske gospodarske sposobnosti. Kajti čestokrat naletite še danes v starem kraju na slovenske inteligente, ki smatrajo one, ki smo se izselili v Ameriko, za neke bahače, in o naših uspehih sodijo nekako tako kakor, češ, slepa kura tudi včasih najde zrno. Našega dela ne cenijo kakor bi ga morali. Sicer ne mislimo s tem sami sebi peti slavo in hvalo, ampak resnica pa je in ostane, da se človeku, ki se trudi in dela dobro, le prijetno vidi, če ga vsaj njegovi domači znajo upoštevati in primerno ceniti. Tega stara domovina doslej ni znala ceniti razven par izjem, vobče pa ne.

Toda vzemimo našo staro domovino. Najprvo naj pripomnimo, da razumemo razmere in okoliščine, v katerih je stara domovina, in da tamkaj ni tiste prilike in ugodnosti, kakor v Ameriki, a vendar v tej primeri najdemo velikansko razliko.

Poglejmo uspehe ameriških Slovencev zadnjih petdeset let. Kak sijajen gospodarski razmah in razvoj! Stara domovina? Vedno je ista, tiste vasi najdete tamkaj, tiste hiše, kar ste jih videli takrat, ko ste pred 40 ali 50 leti odšli v Ameriko. V premnogih krajih so ljudje še bolj zadolženi kakor preje. Povdarjamo ponovno, ne omenjamo tega, da se ameriški Slovenci želimo bahati, ampak pokazati hočemo le resnične fakte, da ameriški Slovenci ne zaslužimo od starokrajske meščanske inteligence takega arogantnega preziranja, kakor se kaže čestokrat napram nam.

Uspehi ameriških Slovencev na raznih gospodarskih poljih kažejo, da lastujemo veliko energijo in sposobnost. Naše slovenske ustanove, kakor naše ugledne podporne organizacije, društva, naše slovenske župnije in naše slovensko časopisje, je temu najboljši dokaz. Prepričani smo, da v tem našem delu so častni zgledi tudi v marsičem za staro domovino.

DOPIS

Chicago, Ill.

Pri nas Slovencih je že stara navada, da se na Martinovo krsti in pokuša novi vinski pridelek. Da pa lepše proslavimo ta stari običaj, priredi naše žensko društvo "Zvezda" štev. 170 JSKJ. svojo veselico na Martinovo soboto, to je 11. novembra ob 8. uri zvečer. Veselica se bo vršila v gornji šolski dvorani sv. Štefana na vogalu Cermak Rd. in Lincoln St. — Vstopnina je samo 25 centov, kar je sicer malo za zabavo kot jo zna prirediti naše društvo Zvezda. Vabljena so torej vsa bratska društva, vsi prijatelji in znanci iz Chicage in okolice, da nas omenjeni večer posetijo. Posebej so pa vabljeni še vsi tisti, ki nosijo ime sv. Martina, da v veseli družbi lahko počastijo svojega patrona in patrona vseh Slovencev. Dolgočasil se ne bo nobeden, ker bo igrala pristna slovenska Pucelj & Foys orkestra, in to veste, da takrat mora vse na noge, naj bo staro ali mlado. Za lačne in žejne skrbi veseličnI odbor ter ni treba posebej omenjati, kaj vse okusnega ima pripravljeno za godovanje sv. Martina.

Imamo tudi tri nagrade. Kateri je pod srečno zvezdo rojen, dobi živega purana, 20 funtov težkega. Druga nagrada, velika, okusna starokrajska potica, ki jo znajo samo Slovenke speči. Tretja nagrada, en galon ta boljšega od zida, katerega bo omenjeni večer krstil sv. Martin.

Ta bo gotovo tvoj, a moraš priti 11. novembra zvečer v zgornjo šolsko dvorano med naše "Zvezde", da ti posvetijo in sreča te gotovo doleti.

Še enkrat vas povabim vse ter kličem dobrodošli in na veselo svidenje omenjeni večer.— Pozdrav vsem.

Mary Kovačič, predsednica.

—o—

IZ NEWBURGA PIŠEJO

Newburg, O.

Vsaki dan pregledujem list Amer. Slovenec, da bi morda našla tam kako poročilo o slavnosti, ki se je vršila pri sv. Vidu. Ker pa o tem nič ne opazim, bom pa jaz malo sporočila.

Ko so imele vse slovenske fare v Clevelandu svoj piknik 3. septembra, ni bilo posebno velikega obiska, zlasti ne takega, kakor se je pričakovalo. Vzrok je bilo namreč slabo vreme. — Zato je odbor te prireditve sklenil, da se bo to nadaljevalo ob kaki priliki v eni ali drugi dvorani, pod streho. To se je zgodilo 15. oktobra v cerkveni dvorani sv. Vida. Kako lepo je bilo tam. Vse mize so bile pregrnjene z belimi pregrinjali in veliko število ljudstva je bilo navzočega. Ne moremo pa pozabiti krasnega petja naših zborov. Prvi je nastopil pevski zbor "Lira" cerkvenega društva fare sv. Vida. Prepeval je pesmi v moškem in mešanem zboru pod vodstvom organista cerkve sv. Vida. Za njimi so se oglasili pevci iz Collinwooda, to je pevsko društvo Ilirija pod vodstvom organista Mr. Rakarja. Tako lepega petja nisem še slišala. Vsa čast obema zboroma, ki sta se potrudila in nas razveselila z lepimi pesmi. — Na pikniku pa so peli: društvo Slovenia iz Newburga, pod vodstvom Ivana Zormana, in tudi naše mladenke, "Barbershop quartet", to so štiri mlade deklice, stare pod deset let, so pele in žele lepo priznanje za njih petje.

Ob tej priliki smo si ogledali tudi prelepo hišo božjo, cerkev sv. Vida. Tako krasne in velike častne cerkve gotovo nimajo Slovenci v Ameriki. Kateri Slovenec kedaj obišče mesto Cleveland, naj ne pozabi iti pogledat novo cerkev sv. Vida. Nikdar mu za to ne bo žal. — Potem smo se pa zabavali in le prehitro nam je minil čas, da smo se morali podati domov.— Tudi sreča je hodila tam okoli in sicer sreča v denarju (znesek $25.00), katera se je oklenila komaj šestletnega Raymunda Gornika. — V resnici, lepo je bilo in vesela sem, da sem Slovenka. Že samo radi prelepih slovenskih pesmi bi moral biti vsak slovenski otrok vesel in ponosen, da je otrok slovenskih staršev.

Naša slovenska šola v Newburgu se pripravlja za 12. nov. z lepo prireditvijo, ozir. operето z lepim slovenskim petjem. Otroci se tudi pripravljamo za petje in tudi malo govorjenja. Naj tedaj gotovo vsakdo, ki bo bral te vrstice, ne pozabi priti v nedeljo, 12. novembra v Slovenski Dom na 80. cesto.— Pozdrav. **Zofka iz Newburga.**

—o—

PRIDNO NA DELU

Milwaukee, Wis.

Naši Milwaučanje so postali pridni. "Rokovnjače" so nam zadnjo nedeljo pokazali, za naprej pa obetajo "Desetega brata". Obedve igri sta precej obširni in zahtevate veliko učenja, potov in brige, predno morejo igralci take dogodke predstaviti na odru. Zato ni nič preveč, če sem zgoraj zapisal, da so postali naši Milwaučani pridni.

Zadnjo nedeljo so namreč uprizorila društva Naprej, Zvon in Planinska Roža igro Rokovnjači, kakor je že zgoraj omenjeno. Udeležba od strani občinstva je bila prav lepa in poslušalci so se zadržali prav vzgledno mirno. Igralci na odru so se pa tudi potrudili, da so napravili vse v zadovoljnost občinstva. — Kritizirati naše igralce je prav težavna stvar. Skoro vedno je tako, da igralec pusti in zanemarja svoje delo, samo da se hodi učiti na vaje. Bdi pozno v noč, se trudi in ima namen napraviti vse najboljše, četudi potem morda tu pa tam ne izpade, kakor bi moralo. Kritizirati je torej težko. Tudi ni ravno uspeh vedno odvisen od igranja. Če je bila izbrana prava oseba za pravo vlogo in je bila temu primerno maskirana, je to že polovico uspeha.—Polonica je sicer krasno zapela, toda njena vloga zahteva mlado drobno dekle. — Ne vem, zakaj so Reziko našemili s tisto pepelnato lasuljo? Rumena obleka, pepelnati lasje in pa rdeč obraz se nikakor ne zlagajo. Mestna dekleta so vedno bila in so še — bleda. V starem kraju, mislim. — Pač pa je bila Poljakova oblečena in maskirana za svojo vlogo pravilno. Da človek ne uživa igre kot bi jo sicer, so tudi veliko krive te nesrečne kulise. Tisto čakanje je strašno dolgočasno. — Igra popoldan bi bila pripravnejša, ko bi začeli točno ob napovedanem času in ako bi bili odmori krajši. — Odhitela sem okoli 6. ure domov in se jezila, ker nisem videla zadnja dva dejanja. — Nekaj mi je bilo žal za tistih 45c, največ pa, ker sem bila pozna z večerjo. — Slišala sem, da je bil večer potem prav prijeten. Baje so krasno peli.

Lepo je, da so se vsi trije pevski klubi združili in skupno priredili nekaj. V slogi je moč! — Upam, da boste nam še kaj pokazali in priredili to zimo, zato sem se tudi oglasila s tem dopisom, da boste v bodoče bolj preračunali celi program in določili ali zgodnjo popoldansko uro ali pa uprizorili igro zvečer. Gospodinje rade pridejo gledat igre, a so in morajo biti tudi doma, da se pripravi večerja ob pravem času. — Zima bo dolga, zato skrajšajte nam jo z novo igro.

L. S.

—o—

ČLANOM DRUŠTVA NAJSV. IMENA

Milwaukee, Wis.

Prihodnjo nedeljo, to je 12. novembra ob 2. uri popoldne bo imelo novo ustanovljeno dr. Najsv. Imena svojo mesečno sejo v cerkveni dvorani. — Ob 3. uri bo cerkveni sprejem vpisanih članov v omenjeno društvo.

Odbor dr. Najsv. Imena apelira na vse vpisane člane, da gotovo pridejo ob 2. uri na mesečno sejo. Vsak naj tudi poskusi pripeljati s seboj vsaj enega novega člana, da nas bo potem večje število pred oltarjem pri sprejemu. — Na seji bo imel vsak priliko, da plača oba znaka (regalije), večjega in manjšega, kar znaša 65c. — Na seji se bo tudi odločilo, kedaj bo spoved v adventu in še več drugega važnega.

Torej na svidenje v nedeljo ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani.

Odbor dr. Najsv. Imena.

—o—

ŠTORKLJA NA ZAPADU

Oregon City, Ore.

Tudi na zapadu se pojavlja ptica štorklja. Pred kratkim sta se napotila dva mlada zakonca iz Mt. Pleasant v bližnje mesto Portland po opravkih. Nič hudega sluteč sta nadaljevala svojo pot in niti opazila nista, kako ju neprestano zasleduje in gleda dvoje črnih oči, ki so neprestano pazile na nju, zlasti še na mlado ženo, češ, čakaj ti, ne boš ušla. Proti noči sta se ustavila pri neki prijateljici, katera je ženo nagovorila, da bi ostala čez noč pri njej, ker je drugi dan ravno sobota. Mož je res odšel sam domov, žena je pa ostala pri svoji prijateljici. Nedolgo potem je že priletela dolgokljuna štorklja, jo potrepljala po ramenih, kakor bi ji hotela reči: dober večer, ti mlada žena. Dolgo te že zasledujem in nocoj imam ravno priliko, ker je mož odšel, da ti nekaj izročim. — Pri tem jo je štorklja tako nerodno brcnila, da se mlada žena opoteče in se zave šele v bolnici, kjer ji dolgokljuna ptica podari lepo živo deklico. — Častitamo mlademu očetu in mladi mamici Mr. in Mrs. George Herbst.

Poznavalec. — Življenje na kmetih vam torej ugaja? Gotovo se spoznate tudi na rejo domačih živali. Ali vam kure dobro neso?

— Zelo sem zadovoljen z njimi. Doslej mi niso znesle še niti gnilega jajca.

* * *

Neprijeten spomin. — Možiček, ali se še spominjaš, kako sva se seznanila?

— O, pa še kako, ženica! To mi ostane vse življenje v spominu. Bilo je v petek, trinajstega, bilo je pasje vreme in za mizo nas je sedelo trinajst.

* * *

Domišljavost. — Zagovornik obišče svojega klijenta v ječi in mu prigovarja: Še enkrat vam pravim, če se boste dostojno vedli, lahko . . .

— lahko postanem ravnatelj jetnišnice?

* * *

V restavraciji. — Čujte, natakar, zakaj se pa neprestano plazite okrog moje mize?

— Oprostite, gospod, jaz sem odgoovren za srebrno jedilno orodje.

* * *

Trojna očala.— Kaj, vi imate trojna očala, g. profesor?

— Da. Ena potrebujem za čitanje, druga na ulici . . .

— A tretja?

— Tretja potrebujem, da lahko najdem druga.

* * *

Jasnejše poteze. — Poznam vedeževalko, ki spozna po potezah na rokah moškega, če je oženjen.

— Jaz pa spoznam to že po potezah na njegovem čelu.

* * *

Dober svet. — Gospod doktor, povejte mi no, kaj je mojemu možu. Doma sploh ne govori. Svetujte mi, kaj naj storim?

— Posnemajte njega, pa se mu bo kmalu razvezal jezik.

* * *

Preizkušnja spomina.— Krčmar: Čujte, vi ste mi vsak dan več dolžni. Od jutri vam nič več ne napišem.

Gost: Tako? Kakor hočete. Toda bojim se, da si ne boste vsega zapomnili.

* * *

Profesorska. — Profesor vstopi ponoči v svojo spalnico in zakliče: Kdo je tam pod posteljo?

Glas izpod postelje: Nikogar ni.

Profesor: To je pa res čudno. Saj se mi je vendar zdelo, da se pod posteljo nekaj premika.

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE (36) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

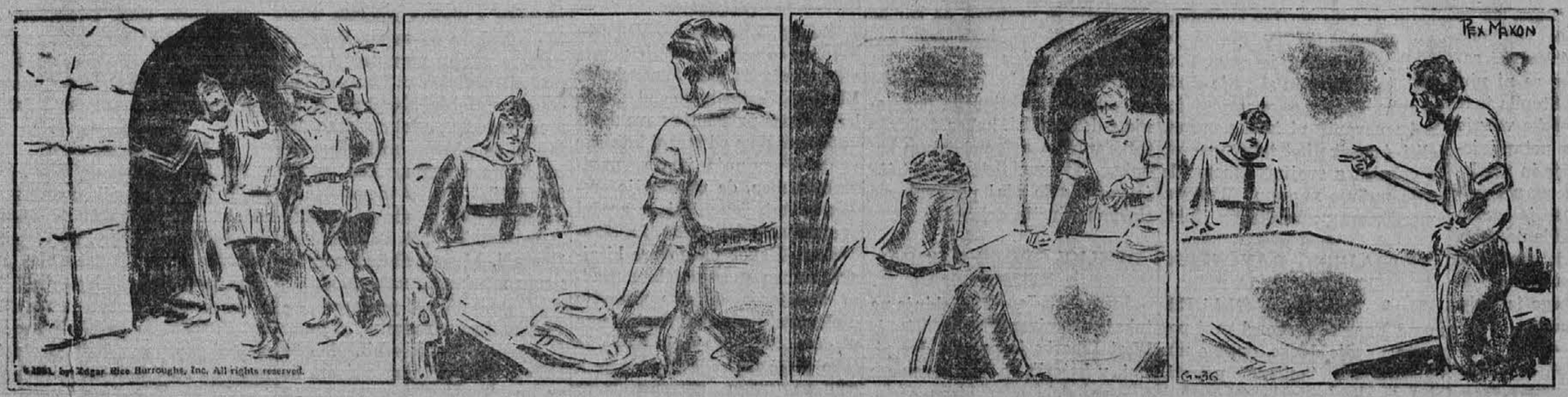

"Zakaj imaš tako obleko, če smem vprašati?" vpraša Blake. "Kaj pa vidiš napačnega na tej obleki?" odgovarja Sir Rihard. "Res ni posebno nova, a meni se zdi, da je veliko boljša in udobnejša kot tvoja. — Sicer pa dovolj o tem! Nočem več s teboj izgubljati besed. Primita ga in ga peljite za menoj!" je zapovedal.

S pomočjo stražnikov se je Blake kmalu znašel v prostorni dvorani pri ieseni zrezljani mizi, sedeč si nasproti z vitezom. "Tvoje ime," je vprašal in Blake mu ga je povedal. "Kakšen naziv nosiš ti v svoji deželi?" — "Nimam nikakega naziva," reče Blake. "Katera je tvoja dežela?" Blake odgovori "Amerika". — "Saj ni take dežele," reče vitez.

"Mar nisi vedel, da je prepovedano vstopiti v Dolino grobov?" nadaljuje Sir Rihard. "Kako si prišel skozi močne vojne vrste Arabcev, ki nas obdajajo?" — "Povedal sem ti, da sem se zgubil," odgovarja Blake prepričevalno. "Jaz nisem videl nikake vojske." — Sir Rihard nejevoljno nadaljuje. "Ali izpoveduješ laž, da me varaš?"

"Dobro bi bilo za te, da mi poveš vse po pravici," pravi mladi vitez, "drugače te peljem pred princa, ki te bo prisilil povedati resnico, kar ne bo prijetno za te." — "Nimam nič za povedati," odgovori Blake. "le pelji me pred tvojega starega princa, ali pred kogar koli, upam da bo dovolj usmiljen in mi dal vsaj malo jesti."

POGLEJTE NA DATUM POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka 11—33, je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimpreje, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEC,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto $..... za obnovitev moje naročnine za "Amer. Slovenca".

Ime _____

Naslov _____

Mesto _____

PROBLEM PRISELJENCA

Minimalne plače v jeklarski industriji

VPRAŠANJE: Kake so minimalne mezde za delavce v industriji železa in jekla pod odobrenim NRA kodeksom? In koliko ur je največ je dovoljeno delati?

DGOVOR: Ustanovili so razne minimalne mezde za 21 pokrajin (distriktov), od 25 centov v južnem distriktu do 40 centov v distriktih Pittsburgh, Youngstown, Cleveland, Detroit, Toledo, Chicago in Colorado. Za one delavce, ki so že dne 14. julija 1933 dobivali ustanovljene mezde za navadne delavce, je preskrbljen povišek od 15%. Kar se tiče maksimalnih ur dela, iste ne smejo presegati 40 ur na teden, povprečno tekom dobe šestih mesecev. V nobenem tednu pa se ne sme delati več kot 48 ur na teden.

Kodeks za gledališke igralce

VPRAŠANJE: Ali so gledališki igralci in koristi tudi pod NRA kodeksom? In kake so minimalne plače?

ODGOVOR: Kodeks, ki regulira gledališko industrijo, ima razne vrste minimalnih plač, ki so odvisne od velikosti mesta in višine najdražjih vstopnin. Minimalne plače za gledališke igralce, ki imajo več kot dve leti izkušnje, segajo od 40 do 50 dolarjev na teden. Ta zadnji znesek velja, ako najvišje vstopnine znašajo $4.50 ali več. Minimalne plače za koriste so od 25 do 35 dolarjev na teden.

Naturalizacije vdove deklaranta

VPRAŠANJE: Moj soprog si je vzel prvi državljanski papir, ali umrl je pred naturalizacijo. Ali je res, da morem vporabiti njegov prvi papir?

ODGOVOR: Res je, ako ta prvi papir ni več kot sedem let star. Morete vložiti prošnjo za drugi papir, ne da bi Vam trebal lastni prvi papir. Ako ste prišla v Združene države po 29. juniju 1906, morate znati, s katerim parnikom ste prišla, da dobite certifikat o prihodu.

Važnost permita

VPRAŠANJE: Hočem odpotovati v stari kraj, ali bi hotel zasigurati si, da lahko pridem nazaj, ako mi ne bo tam ugajalo. Prišel sem v Združene države pred kakimi 20 leti in se ne spominjam natančno kedaj. Ali morem dobiti permit za povratek?

ODGOVOR: Ako odpotujete brez permita, boste morali zaprositi za izvenkvotno priseljeniško vizo, ako se povrnete tekom enega leta, in boste morali konzulu dokazati, da ste prvič zakonito prišel v Združene države. Viza pa bo Vas stala deset dolarjev, dočim permit stane le tri. Kar se tiče prihoda, mnogi mislijo, da znajo kedaj in s kakim parnikom so prišli, ali ko oblast preišče, ne najde imena, bodisi ker se prosilec zmoti glede prihoda ali ker je bilo njegovo ime iz kakega razloga izpuščeno iz seznama potnikov. V takem slučaju ne bo dotičnik dobil izvenkvotne vize. Pred kratkim se je zgodilo, da nekdo, ki je bil že trideset let v Ameriki, se ni mogel povrniti, ker je odšel brez permita in ni mogel dokazati, kedaj je prišel prvikrat. Take stvari se morajo vrediti pred odhodom iz Zdr. držav.

Federalna posojila za hišne lastnike

VPRAŠANJE: Kaj naj storim, da dobim federalno posojilo v svrho plačila hipoteke (mortgage) na hišo? Ali je treba odvetnika za to?

ODGOVOR: Redno postopanje za one, ki iščejo posojila od Home Owners Loan Corporation, je vložiti prošnjo pri podružnici te korporacije v dotični County. V to svrho služijo razne tiskovine, ki se dobivajo zastonj. Odvetniške pomoči za to ni treba. Ako ne morete sam izpolniti tiskovine, podružnica Vam pojde na roko.

Ni izjeme za otroško delo

VPRAŠANJE: Moja dva sina, oba pod 16. letom, sta prispevala k vzdrževanju družine. Nas je sedem. Zgubila sta delo radi zakona, ki prepoveduje delo otrok. Ali niso dovoljene izjeme v takih slučajih, kot je moj.

ODGOVOR: Minimalna starost ne pripušča nikakih izjem, niti radi potrebe družine. Federal Emergency Relief Administration pa je izjavila, da potrebne družine, ki so bile odvisne od dela otrok, bodo uživale posebno uvaževanje pri oddajanju dela za javne gradnje in državne relief administracije so bile naprošene, naj pazijo posebno na te slučaje.

Kdor je začasno prišel, ostaja tukaj začasno

VPRAŠANJE: Prišla sem v Združene države na začasen obisk in bila pripuščena kot "visitor". Pred kratkim sem se poročila z ameriškim državljanom. Ali mi to daje pravico ostati za vedno v Združenih državah?

ODGOVOR: Ne, karkoli kdo trdi drugače. Morate oditi iz Združenih držav, ali se morete takoj povrniti kot priseljenka v stalno bivanje, ker kot žena ameriškega državljana imate pravico do izvenkvotne vize. Vaš mož more vložiti prošnjo za izvenkvotno vizo (Form 633), dokler ste še tukaj, mesto da bi čakal kot poprej, dokler niste odšla. Ko ste dobila iz Washingtona poročila, da moževi prošnji je bilo ugodeno, morete takoj oditi v inozemstvo v kraj, naveden v prošnji, in tamošnji ameriški konzul bo že ob Vašem prihodu obveščen. Kakor je torej razvidno, izlet v inozemstvo je potreben za spremembo inozemčevega stanu, v kolikor se tiče priseljeniškega zakona.

Ob prihodu parnika

VPRAŠANJE: Moja sestra pride v New York prihodnji teden iz Evrope. Hotel bi biti na pomolu ob prihodu parnika. Ali treba dovoljenja za to?

ODGOVOR: Seveda. Brez takega dovoljenja, carinski uradniki Vam ne dovolijo pristopa. Dovoljenje se dobi na Custom House v New Yorku in se rado daje prijateljem in sorodnikom potnika.

Vzgojni pogoji za državljanstvo

VPRAŠANJE: Koliko treba znati o ameriški vladi in zgodovini za državljanski izpit ob naturalizaciji? Ali je res, da nekje, na primer v New Yorku, je ta izpit jako težak?

ODGOVOR: Učne knjižice, izdane od naturalizacijskega urada, dajejo splošen pojem, kaj se zahteva za izpit. Isto velja glede brošure "How to Become a Citizen of the United States", izdane od Foreign Language Information Service. Ta brošura, ki ima vrsto vprašanj in odgovorov, je na prodaj za 25 centov. — Prosilec za naturalizacijo mora znati govoriti angleški in podpisati svoje ime v angleščini. Treba da zna osnovne pojme o ameriški vladi in nekaj ameriške zgodovine. Res je, da se v zadnjem času več zahteva kot nekdaj, zlasti kar se tiče sistema federalne, državne in lokalne vlade. Morda najboljši način priprave za izpit je pohajanje večernih tečajev za državljanstvo, ki so na razpolago v vseh večjih mestih.

—o—

"Naš list 'Amer. Slovenec' je trdnjava, ki je ne sme premagati tudi njen najhujši sovražnik, depresija!"

PRVAKA V JEZDENJU

Vojaška častnika F. A. Ahern in C. B. Harty, ki sta pri nedavnih jahalskih tekmah v Chicagi odnesla prvenstvo.

SKLAD

ZA REVEŽE OD POVODNJE PRIZADETE V STAREM KRAJU.

Kakor v zadnji številki tega lista, ponovno naslavljamo rojaški apel na vsa usmiljena in blaga slovenska srca v Ameriki, da kdor more utrpeti kak cent v teh razmerah je uljudno prošen, da pomaga po svoji moči revežem prizadetim od strašne povodnje v starem kraju.

Amerikanski Slovenec bo poslal zbirko, kolikor bo nabral do Zahvalnega dneva (Thanksgiving Day) na urad Katoliške Akcije, ki je škofijska ustanova v Ljubljani, da razdeli med podtrebne reveže v farah prizadetih krajev. Ta ustanova, če katera bo gotovo najbolj pazila in pravično razdelila nabrane darove.

Prosimo torej, kdor se bo odločil, da bo daroval kak prispevek v ta namen, naj to stori čimpreje more, da bo naša božična zbirka za starokrajske reveže čimvečja, ko mogoče.

Za blag in potreben namen prosimo. Za reveže, podpore potrebne gre! Kdor more, pomagaj sirotam otirati solze v njihovem strašnem trpljenju, ki se nahajajo.

9. izkaz:

Fr Kovačič, Clevel'd....$	1.00
John Vidergar, Milw...	2.00
Mart. Kremesec, Chi. ..	2.00
Justin Pavlin, Chicago..	1.00
Alojzija Stare, Valley, Washington	.60
Sl. frančiškani, Lemont	5.00
Matevž Junc, Sheboyg.	1.00
Druž. Repenšek, Milw.	4.00
Zadnji izkaz	168.50
Skupaj do 7. nov. '33....$	185.10

Bog živi posnemalce!

HENRI MORIN DE LINCLAYS, TUKAJŠNJI RAVNATELJ FRENCH LINE, JE DOSPEL S PARNIKOM ILE DE FRANCE

H. Morin de Linclays

V torek, dne 31. oktobra je dospel na krovu zastavne ladje Ile de France Henri Morin de Linclays, novo imenovani generalni upravitelj French Line za Zdr. države in Kanado. Novi upravitelj je Bretonec. Rojen je bil 23. junija 1888 v Nantes (Loire-Inferieure).

Brodarstvu se je bil posvetil v Angliji leta 1907. Leta 1911 se je pridružil štabu French Line ter je bil dve leti kasneje poslan v Berlin, naj ustanovi tamkaj družbin urad. Kmalu po vojni je bil poslan v Maroko, kjer je organiziral Casablanca podružnico. Leta 1922 je bil imenovan upraviteljem alžirske podružnice. Nadzoroval je šestinštirideset hotelov, celo množico avtomobilov in busov, managerjev, šefe, služabnike, vodnike, šoferje in mehanike.

H. MORIN de LINCLAYS

H. Morin de Linclays

Ko je bila leta 1931 French Line reorganizirana, je bil pozvan iz Alžira v Pariz. Poverjeno mu je bilo važno mesto generalnega tajnika družbe. Kot tak je sodeloval s Henri Cangardelom, ki je po reorganizaciji postal upravni ravnatelj družbe, kar je še danes. Ko je bil Mr. Morin de Linclays dve leti v pariškem glavnem stanu, je postal dobro znan v visokih družabnih, političnih in časnikarskih krogih.

Tekom vojne je služil kot artilerijski častnik v francoski armadi. Meseca marca 1918 je bil prideljen ameriški armadi kot instruktor protizračne artilerije. On je vitez Častne legije in poveljnik maroškega reda Quissam Alaouit. Dobil je Croix de Guerre in Marite Maritime ter je rezervni častnik francoske armade in trgovski svetovalec.

Mr. Morin de Linclays je navdušen športnik. Posebno se zanima za jahanje, lov, tennis in plavanje. Ko je bil na vseučilišču, je bil izboren nogometaš. Dovršil je vseučilišče v Vannes in Nantes ter se zelo zanima za zgodovino. Poročen je in ima eno hčer. (Adv.)

—o—

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

ZDRAVSTVO

Piše: Rudolf P. Zaletel, M. D.

Z današnjo številko prinašamo prvi zdravstveni članek izpod peresa slovenskega zdravnika in kirurga Dr. Rudolfa P. Zaletela, kateri je obljubil, da napiše za naš list serijo člankov o raku in o raznih drugih boleznih.

Dr. Zaletel je študiral zdravilstvo na slovečih evropskih univerzah v Pragi, Padovi in še poprej je bil prideljen bolnišnicam v Parizu. Nedavno je bil v zvezi z zavodom za raka na Kubi v Havani in z bolnico za kožne bolezni in raka v Philadelfiji. To omenjamo radi tega, da bodo čitatelji njegovih člankov znali, da piše te članke več zdravnik, ki v tem specializira že dalj časa.

Dr. Zaletel je zelo dobro znan med tukajšnjimi amerikanskimi znanstveniki za raka ter je napisal o tem več knjig, ki so bile ponatisnjene v mesečni reviji "Revista Medica Cubani" v španskem jeziku. Uverjeni smo, da bodo članki Dr. Zaletela imeli največji uspeh že radi tega, ker je njih vsebina posebno velikega vzgojevalnega pomena.

Dr. Zaletelu se uredništvo lista najlepše zahvaljuje za njegove poljudne članke in vemo že v naprej, da mu bodo tudi čitatelji lista hvaležni za razne zdravniške nasvete, ki jih bo podajal v tem listu. — UREDNIŠTVO.

RAK IN NJEGA RAZVOJ.

Uvod:—

Rak ni nobena nova bolezen. Že starim grškim zdravnikom je bila ta bolezen dobro znana; ti so imenovali vsako rano, ki se ni hotela zaceliti, čeravno so uporabljavali najboljša zdravila, **raka.**

Znano je, da se je v sedanjem času ves civilizirani svet upoglobil v študije rakove bolezni. Toda navzlic temu je večina ljudi še vedno zastarelega mnenja, da je rak neozdravljiv in vedno konča s smrtjo. Da morem zavrniti to popolnoma napačno ljudsko mnenje, sem se odločil, da napišem nekaj člankov o rakovi bolezni, v nadi da bi bili v korist našim ljudem v Ameriki in posebno še čitateljem "Amerikanskega Slovenca".

V moji več-letni praksi sem imel priliko priti v dotiko z bolniki, ki so trpeli na raku ali pa na drugih bulah ali tumorjih. Neštetokrat sem bil vprašan: G. doktor, ali imam raka? Kaj pa je prav zaprav rak? Kako pa začne?

V današnjem članku bom skušal podati čitateljem A. S. prav jasno sliko o raku, o njegovem začetku ter njegovem razvoju.

Znano nam je, da rak ni bolezen, katero provzročujejo bakterije ali pa bacili. Hrana nima nobenega upliva na bodoči razvoj raka. Rak ni nobena nalezljiva bolezen. Da bi se rak podedoval, kar mnogo ljudi še vedno misli, da je mogoče, so znanstveni poskusi dognali, da to ni res, čeravno je v medicinski literaturi objavljenih nekaj slučajev, kjer je imelo več članov iste družine, raka.

Zadnji znanstveni experimenti so pokazali, da je rak povzročen od ene skupine celic, ki so "zašle" za časa embrioloških življenja in katerih normalni razvoj je bil oviran ali onemogočen radi nam nepoznanega vzroka.

Pri poznejšem razvoju človeka ta osamljena skupina celic pod uplivom stalnega vnetja in pa kroničnega draženja, začne ponovno rasti; toda mesto, da bi se te celice začele razvijati normalno, one začnejo rasti proti naravnim zakonom človeškega razvoja, to je abnormalno, in se množijo zelo hitro. Posledica tega je, da te "zašle" celice začno rasti v sosednje organe in zleze ter uničijo vse zdrave tkanine. Razdvoj organskih tkanin se končno pozna v obliki male ranice, ki je pokrita z granulacijami in kar po domače imenujemo: *divje meso.* To divje meso rado krvavi in je izpostavljeno stalnemu draženju in pa infekciji; zdravi se zelo počasi in jemlje fizično moč dotičnemu. Večkrat se zgodi, da te osamljene celice ne rastejo proti površju, kjer bi povzročile vidno ranico, ampak se "razpasejo" pod kožo, kjer napravijo podkožne bule, napadajoč mišice, živce in krvne žile.

Resnica je, da do danes še ne vemo, kaj je pravi vzrok raka. Vemo pa, *kako in kedaj se začne razvijati, kako ga spoznati ali diagnozirati, kako preprečiti njega razvoj in kako ga je mogoče ozdraviti.*

Rak napada osebe obojnega spola navadno med 40 in 55 leti. Oženjene ženske lažje obolijo na raku kakor neoženjene, to pa radi tega, ker so omožene ženske izpostavljene ranjenju pri porodih in radi njih površnosti po porodu. Velik vzrok za razvoj raka je tudi to, da se ženske redkokedaj zdravijo po porodu. Zadovoljne so, da je porod dokončan in se ne zmenijo dosti, kako se raztrgnine zadobljene pri porodu zacelijo. O tem bom več pisal, ko bom obrazložil, kako se začne razvijati rak na maternici.

Med vzroki, ki imajo velik upliv na razvoj rakovih tumorjev, moramo posebno omeniti: *stalno ali kronično vnetje in draženje.* Semkaj spadajo slučaji raka, ki se jih opazi pri delavcih, ki so zaposleni v tovarnah za parafin in anilin, v rafinerijah za petrolej, pri dimnikarjih, itd. Nedavno so zdravniki opisali epidemijo raka na pljučih, na katerem so zboleli delavci zaposleni v majnah Scheeberg-a. Znanstveni poiskusi so dognali, da je bil rak na pljučih povzročen vsled vdihavanju prahu, ki ga delavci pri kopanju vdihavajo in kateri vsebuje arsenične in radioaktivne snovi.

Treba je omeniti, da X-rays ali Roentgenovi žarki in pa radium, ki se dandanes upotrebljavajo pri zdravljenju raka, morejo povzročiti kronično vnetje kože (radio-dermatitis), iz katerega se večkrat razvije rak. Te vrste rak se navadno pojavi na rokah in ga imenujemo: *rak radiologov.*

Iz goraj omenjenih slučajev je jasno, da se rak lahko razvije na vsakem delu telesa, ki je izpostavljen stalnemu vnetju in kroničnemu draženju. Tipičen rak stalnega vnetja kože je Kangri-cancer, ki so ga zdravniki pronašli v Kashmir-u na Himalaji.

Da bodo moji članki čitateljem "Amerikanskega Slovenca" bolj podučni, zato bom skušal popisati z jasnimi besedami več slučajev raka, ki sem jih uspešno zdravil, v prihodnjem članku.

—o—

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"!

DR. R. P. ZALETEL
SLOVENSKI ZDRAVNIK
z univerz v Pragi in Padovi, poprej prideljen bolnišnicam v Parizu. Nedavno v zvezi z zavodom za raka v Havana, Kuba, in v bolnico za kožne bolezni in raka v Philadelphiji. Posvetovanje in diagnoza. Zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni.
URE: 11 DOP. DO 3. POP.
55 E. Washington st., Chicago, Ill., Suite 2705
TEL. V URADU: STATE 7381
Stanovanje: Zvečer na dogovor, 4880 West Cermak Rd., Chicago, Ill. Tel. Cicero 66.

Jacob Gerend Furniture Co.
704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 377-J — 4080-W.

DVA UČENJAKA

Na levi vidimo italijanskega senatorja G. Marconija, slavnega izumitelja brezžičnega brzojava, ki se pogovarja z dr. Millikanom, znanim zdravnikom iz Kalifornije, ko sta se sestala v Pasadena, Cal.

FILMSKI KOMIK Z DRUŽINO

Slika kaže slavnega filmskega komika Harold Lloyda in njegovo družino, ko so se nedavno po daljšem potovanju po Evropi in Ameriki vrnili v Hollywood.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

Zadnje leto ga je zmodrilo in ugnalo in zdaj postaja drugačen!"

In še se k Cilki in k Matevžu nagne doktor in ove:

"Vama pa po meni želi srečo in blagoslov. Pozdravlja vas vse, je v duhu danes z nami. Posebno pozdravlja mater in očeta, in gospoda župnika prosi, naj molijo zanj, da bi vdano prenašal, ker silno ga vleče nazaj v Goliško!"

Novo veselje je zavladalo med svatujočimi. Srca so se ugrela, oči so vsem razblestele. Prišli so pevci in pevke z organistom in pesem je začela krožiti med svati. Peli so vsi. Gorenjec rad poje ob vsaki priliki. Goličan še posebno rad. Janez je pomagal, kolikor mu je duša dala. Sedaj se je šele prav razživil. Ž njim je pela Lona, da so se čudili vsi, odkod njen glas. Pozno v večer še se je razlegala vesela pesem raz Hriberjevino v Dobravo in se odbijala v Babji greben in ob plazovih goliških.

Po večerji so se svatje razšli. Zadnja je ostala Lona, ki kar ni hotela domov. Najraje bi bila ostala tu, kjer je sreča pognala in ni pusto kot v njeni bajti. Sin jo je priganjal domov. Ko le ni miroval, se je vdala. Ali pod pogojem:

"Šimen, grem, samo tole mi obljubi: da čimprej pripelješ mlado k hiši! Pa kmalu! Da mi ne bo dolgčas pri nas. Bajto podrem, pa ti zidano hišo postavim, da mlade ne bo sram vanjo. Zdaj se je nehal saharin in drugo podobno, zdaj je tudi mene ugnalo, pa naj še tebe, Šimen. Naj te prej sreča pamet, kot je tvojo mater! — Se boš oženil Šimen?"

"Bom."

"Pa grem domov!"

In je odšla, ko se je težko poslovila in so bile solzne njene oči.

Matevž in Cilka pa sta se umaknila v samoto v dveh, v tisto samoto, ki da duši v dušo gledati, ker sta obe tačas prozorni kakor kristal in se vidi skoz nji prav v dno. Stopila sta k oknu Cilkine kamrice, ko je luna visoko plavala po nebu in razlivala luč na Golico in v Dobravo. Vsa zlata je bila bleščeča Golica, pred očmi mladega moža in njegove žene, in njeno zlato je odsevalo v njunih očeh. A še bolj v srcih! Da sta se svetili in lesketali v tem zlatu, kakor čist plamen in drugo v drugo izgorevali. In najbolj zlato je bliščal plaz od vrha v Belo in najbolj svetlo odseval v dušah mladega zakonskega para v oknu Hribarjevine. . .

Razingarjev Tine je pridno hodil na oglede k Jermanu. Mani se je bilo zdravje povsem povrnilo in če so prišli hipni temni trenutki, jih je brž spodilo in razvedrilo upanje na skorajšnjo združitev. Tine je samo čakal, da bo prezidava domače hiše gotova, potem pa je stopil k Jermanovim in poprosil za Mano. Seveda so mati takoj privolili in vzela sta se.

Tudi na tej poroki je bila za teto Lovračeva Lona. Toda kljub razigranosti in dobri volji se ni mogla nič kaj ogreti in razvedriti. Na Matevževi ohceti se je starka nekaj prehladila in nogi sta jo težko nosili. Silila se je sicer in gnala pozno v večer, ali do prav dobre volje se le ni pripehala. Ves čas je čutila neko zbadanje pri srcu in v glavi jo je skelelo, tako da je večkrat nenadoma prebledela. Šele pozno v večer je nekam bolj oživela in se okrog enajstih razigrala v prav živahno voljo, da so kar škropili od nje dovtipi in šale in so svatje imeli največje veselje z njo. Pred odhodom je še prav šaljivo voščila mladima srečo in obljubila, da pride drugi dan pogledat, če bo še kaj ostalo od večerje. Odšla je domov sama, Šimen je še posedel med svati.

Pa ni minulo pol ure, ko naenkrat priteče k Jermanovim Hribarjev hlapčič Tonček in plane k Šimnu:

"Šimen, brž domov, mati umirajo!"

"Jezus!" kriknejo ženske, Šimen prebledi in steče domov. Tonček pa pripoveduje:

"Mati Lona so se pri nas ustavili in še govorili z Janezom, ki je tudi ravno prišel od tukaj in mislil iti leč ter je še pred vrati po vremenu gledal. Pridejo Lona mimo in veselo povprašajo, če Janez morda zvezde šteje.

Svoje zvezde sem že seštel, menim, da jih tudi nimaš kaj prida veš šteti, jim odvrne Janez in stopi proti njim. Takrat zakličejo Lona: Jezus, pa se zgrabijo za srce.

Kaj pa je, Lona, vpraša Janez. — Tako čudno me je zbodlo pri srcu, da sem komaj sapo ulovila, jim odgovore Lona z veliko težavo.

Ali hočeš malo vode? Ponudi Janez. Toda Lona odkimajo. — Pa vsaj malo sedi sem na klop, jim pokaže Janez na stol pred hišo.

Ne utegnem! Najbolje je, če grem v posteljo. Že ves dan mi ni kaj prav pri srcu. — Ej, stara sem, stara, in leta upehajo in uženo, Janez, kmalu bova tamle doli, pokažejo proti cerkvi.

Tako hudo pa vendar še ni, tolaži Janez.

O, je, je, samo vidi se mi ne. Čutim pa dobro, odgovarjajo Lona in se poslove. Janez gleda za njimi, nekaj mu pravi, naj stopi za njimi. Res gre. Kar priteče čez nekaj časa domov, me sune iz pograda in zapodi: teci, Tonček, k Jermanovim in povej Šimnu, naj gre brž domov, ker mati umirajo. — Stekel sem dol, Janez pa je poklical še Matevža in Cilko in vsi trije so šli k Lovraču."

Tako je v naglici pripovedoval Tonček svatom. V tem se zasliši skozi odprto okno zvonček.

"Z Bogom gredo!" opomni Mana in vsi poslušajo.

"Pojdimo spremiti!" pravijo mati in res se dvignejo svatje ter gredo proti Lovraču, kjer je že zbranih precej ljudi. Na durih stoji Janez in pripoveduje zbranim:

"Zdelo se mi je, da je omahovala, pa sem le stopil za njo, ker me je kar gnalo v Jernejevčev kolovoz, naj pogledam. Pridem mimo Jernejevca in grem par korakov dalje, ko nakrat zaslišim stokanje pred seboj. Urno stopim in vidim na tleh ležati nekoga. Sklonim se in spoznam Lono. Bila je pri zavesti ter mi dejala: Janez, za umreti mi je hudo, ne morem dalje. Nisem vedel, kaj naj storim. Brž sem jo pobral in opiral, da sva prišla do bajte. Tam se mi je zgrudila v roke, da sem jo komaj pritiščal skozi vrata. — Janez, umrla bom, mi je dejala, ko sem jo na postelj položil. — Samo malo počakaj, da grem po Cilko, sem ji odvrnil in stekel domov. Cilka in Matevž sta brž planila dol, jaz pa v farovž po gospoda. Zdaj jo spovedujejo, a meni se vidi, da ne bo do jutra. Pravi, da ni treba po zdravnika, ker sama ve, da ne bo nič pomagal!"

(Dalje prih.)

—o—

"'Amer. Slovenec' je baroneter našega verskega in naodnega gibanja. Kaže nam rast ali padec, kakor že nanese aše delovanje."—Rev. Černe.

O TEM IN ONEM

JOŽEF TRINER O VINSKI SITUACIJI PO PREKLICU 18. AMENDMENTA

Nedavno je več ameriških dnevnikov prineslo izjavo Jožefa Trinerja, predsednika Jožef Triner kompanije, znanega vinskega pridelovalca in razprodajalca v Chicagi, tičoče se vinskega položaja v Združenih državah, kakoršen je sedaj in kakoršen se bo v kratkem razvil, po preklicu 18. amendmenta ali prohibicije. Omenjena izjava je bila bolj kratka dnevna novica. Sedaj pa je Jožef Triner, vinski izvedenec, napisal vse bolj natančno, ki bo gotovo zanimalo mnoge bralce.

Mr. Triner pravi: Pred uveljavljenjem prohibicije je bilo v Ameriki veliko vinogradov in vinogradnikov, ki so imeli velike zaloge vina. Vinske kleti so bile v najboljšem stanju in amerikanska vina so tekmovala z raznimi boljšimi evropskimi vini. Prišla je prohibicija. Veliko je bilo ljudi, ki so rekli, da se ne bo uveljavila, ker so mislili, da jo bo najvišje državno sodišče ovrglo. Sodišče je prohibicijo obdržalo in potrdilo, in tako je prohibicija ostala toliko let. Kaj se je zgodilo z velikimi vinskimi podjetji med tem časom? Komaj par jih je ostalo in med temi je podjetje Jožef Triner, ki producira Trinerjevo grenko vino in Trinerjevo 'Angelica Tonic', za katera uporabljajo kalifornijsko belo in rdeče grozdje. Na ta način je Jožef Triner družba ostala v času prohibicije največje vinsko podjetje v deželi. Veliko število močnih vinogradnikov je v času prohibicije opustilo vsako gojenje trt in na njih mesto so zasadili velike oranžne farme, ali pa z drugim dobičkanosnim sadjem in drevjem. Razne manjše družbe so se združile v večje korporacije, ki so potem prodajale vino neukim ljudem, kateri niso znali z vinom ravnati in ki so vino navadno zadrževali v nepripravnih prostorih, kjer se je kvarilo.

Družba Jožef Triner ni delala tako, ampak je z veliko skrbjo gledala na to, da so se njena vina izdelovala po starem in že tolikokrat preizkušenem receptu. Vinske kleti so bile vedno v najboljšem stanju, enako vinske posode in drugo kletarsko orodje. Zato se omenjena družba danes lahko postavlja z najboljšo vinsko kvaliteto in z veseljem pozdravlja preklic prohibicije. — Vino je namreč še veliko bolj delikatno kakor n. pr. mleko. Prvo, kar se zahteva od vestnega vinskega trgovca in pridelovalca je, da ima za to pripravne in čiste kletne prostore od stropa, tlaka in sten, pa do vinskih posod in drugega kletarskega orodja. Trinerjeva družba je na to vedno polagala največjo pažnjo in tako se sedaj lahko postavi, da ima najčistejše in najmodernejše vinske kleti v Združenih državah. Kakor vse drugo, tako mora biti za kleti čist tudi zrak in ga Trinerjeva družba vedno ohranja čistega brez vsakih škodljivih primesi, ker ga prečiščuje z žveplom. Družba tako z žveplom prečisti svoje vinske kleti vsaki teden, zato je zrak tam vedno čist in svež. Enako se z žveplom prekadijo vse vinske posode, predno pride vanje vino. Ako namreč deneš vino v nečist in nezdrav sod, se vino navleče slabega duha po sodu in tako vino ne bo nikoli dobro. Na to Trinerjeva družba posebno pazi, ker pokvarjeno vino ni za uživati. Danes je v Kaliforniji do pet milijonov galonov pokvarjenega vina, ki se je pokvarilo samo radi tega, ker ni bilo spravljeno v zadosti čistih kleteh in posodah, in to vino je sedaj popolnoma nerabno za pitje. — Vinski sodi Trinerjeve družbe so domala 100 let stari, katere je družba kupila od Mission Vineyards v Kaliforniji pred 40 leti. Ti sodi se vselej skrbno očistijo in zažveplajo, predno se dene vanje vino in zopet se ti sodi skrbno očistijo, ko se izpraznejo. Vsa ta važna dela se opravljajo pod nadzorstvom izkušenega vinogradnika.

Do 15 milijonov galon dobrega kalifornijskega vina se pridela v Kaliforniji, a bo vzelo leta in leta, predno bo to vino prišlo zopet do tiste veljave, ki jo je imelo pred prohibicijo. To pa zato, ker je prohibicija zatrla domala skoro vse vinogradništvo in vinogradniki se bodo morali skoro vse skraja učiti in prakticirati. Trinerjevi družbi se tega ni treba bati, ker je Mr. Jožef Triner Sr. poslal svojega sina, Mr. Jožefa Trinerja ml., leta 1914 kot vajenca k Mr. Secondo Guastiju starejšemu, ki je bil predsednik italijanske vinske družbe v Kaliforniji. Tukaj, v največjih vinogradih in največjih kleteh, pod vodstvom najizbornejših vinskih ekspertov, se je Mr. Jožef Triner ml. učil vseh podrobnosti o pridelovanju, pripravi, shranjevanju in razpečavanju vina. Kakor Jožef Triner ml., sedanji lastnik Triner družbe pravi, je vse vino, ki ga ima Trinerjeva družba, vselej pod najboljšim vodstvom najizbornejših vinskih ekspertov in kemistov, zlasti v zadnjem času, se polaga na vinski pridelek izredno mnogo važnosti. Vino se izdeluje na mestu, kjer raste, namreč v Geyserville, Cal., odkoder se pošiljajo vzorci v Chicago, kjer jih kemično pregledajo in analizirajo. Ravno tako se pošiljajo v kemično preiskavo Trinerjeve družbe v Chicagi tudi že starejša vina. Komaj pride večja pošiljka vina ,četudi je bilo vino že prej preiskano, se ga vseeno še enkrat kemično preišče in to takoj. Tudi se jemljejo poskušnje iz velikih vinskih sodov (tankov) vsaki teden, zlasti predno se polnijo steklenice, v kar polaga družba Jožef Triner posebno pažnjo, da je vino v steklenicah zares prvovrstno.

Nedavno je Jožef Triner prehodil skoro vse Združene države in pokupil pol milijona galonov najboljšega starejšega vina, tako suhega, ali kakor ga imenujejo kislega in sladkega. — Prihodnjič bo Jožef Triner povedal o vinski situaciji v Evropi.

—o—

V človeku je najbolj vzvišen razum, toda vendar navadno tako slaboten, da se človek ne zaveda, kaj je v njem najbolj vzvišeno.

RAZPRODAJA

popolnoma novih kožuhnih ženskih sukenj "Fur Coats", na rokah delane in šivane. V zalogi imamo tudi kožuhne suknje, ki smo jih zamenjali. Zelo poceni. Od $35.00 naprej. Oddelek za ceneje cene. **Miller and Co., 166 North Michigan Ave., Chicago, Ill.** — Odprto ob večerih.

Varujte vaše oči

Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

— Zdravnik za oči —

25 let skušnje v zdravstvu za oči.

1801 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 0523

Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8:30 zvečer.

Ustanovljeno 1912. **Tel. Canal 6138**

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

QUALITY FURNITURE **J. L. Telser** LOWEST PRICES

VELETRGOVINA S POHIŠTVOM IN RAZNIM BLAGOM

2107-11 West Cermak Road, Chicago, Ill.

MODERNIZIRAJTE VAŠO PEČ!

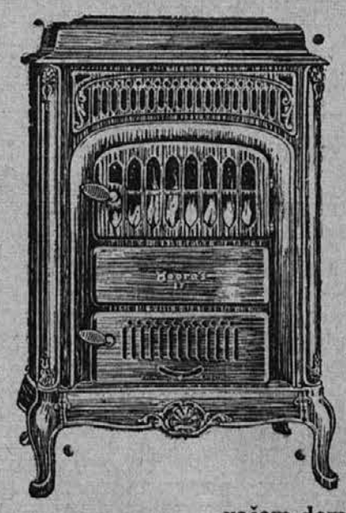

Vašo peč lahko preuredite na olje, kar je veliko bolj praktično, čisto in brez truda in obenem ceneje.

Mi inštaliramo gorilnike za olje v vašo staro peč, ali pa za isto zamenjamo popolnoma novo peč z gorilnikom na olje. Pri tem nudimo vam zelo liberalne pogoje.

Pridite k nam tudi za vse druge pohištvene zadeve, ki bi jih radi preuredili v vašem domu. Se priporočamo.

Na Martinov večer v soboto 11. novembra

uljudno vabi vse chicaške Slovence in Slovenke

NA PRIJAZNO MARTINOVO ZABAVO

ki bo trajala ves večer in dokler bo treba

THE LITTLE GREEN TAVERN

MRS. ROSE BANICH, lastnica

1902 W. Cermak Rd. Tel. Canal 4360 Chicago, Ill.

Za goste bo na razpolago prosti prigrizek. Za ples bo sviral znani godec in sicer na harmoniko slovenske komade, ker bo to večer za Slovence, da proslavimo sv. Martina in se med seboj po slovenski navadi pozabavamo. Pridite vsi! Pripeljite seboj tudi svoje prijatelje! Vsi dobrodošli!

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Božič se bliža

Prav kmalu bo zopet tukaj. Če kedaj se o Božiču spominjamo svojih domačih. Zlasti letos, ko je staro domovino zadela tako velika nesreča, strašna poplava. Če so kedaj bili potrebni pomoči, so jo potrebni v teh strašnih dneh. Vsak cent in vsak dolar, jim bo veliko pomagal v tej bedi.

Podpisani pošiljam denar v stari kraj točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Cene jugoslov. dinarjem se računajo vsled nestalnosti valute po dnevu, ko prejmemo denar. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za $ 3.00	120 Din	Za $ 5.00 pošljite	$ 5.75
Za $ 5.00	210 Din	Za $10.00 pošljite	$10.85
Za $10.00	430 Din	Za $15.00 pošljite	$16.00
Za $11.40	500 Din	Za $20.00 pošljite	$21.00
Za $20.00	880 Din	Za $25.00 pošljite	$26.00
Za $22.50	1000 Din	Za $40.00 pošljite	$41.25
Za $50.00	2230 Din	Za $50.00 pošljite	$51.50

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS

V vsako hišo -- Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje *"NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV"* vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO

$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS